

حقوق بشر را خدا تعیین می‌کند / اسلام دین بشریت

کنگره مسلمانان آمریکا با عنوان «اسلام دین بشریت» با پیام آیت الله جوادی آملی در ایالت میشیگان آمریکا برگزار شد.

کنگره مسلمانان آمریکا با عنوان «اسلام دین بشریت» با پیام آیت الله جوادی آملی در ایالت میشیگان آمریکا برگزار شد.

به گزارش خبرگزاری مهر، کنگره مسلمانان آمریکا با عنوان «اسلام دین بشریت» با پیام آیت الله جوادی آملی در ایالت میشیگان آمریکا برگزار شد.

آیت الله جوادی آملی در پیام خود به این کنگره با اشاره به آیاتی از قرآن کریم بیان داشت: محور بحث در این کنگره و نشست «اسلام دین بشریت» است. این پیام را ذات اقدس الهی در آغاز بعثت اعلام داشت در سوره مبارکه «مدثر» و مانند آنکه در اوایل بعثت نازل شدند، فرمودند که اسلام دین بشریت است و حقوق بشر را تضمین می‌کند.

وی ادامه داد: در همین سوره خدای سبحان دو بار می‌فرماید این ﴿ذِكْرِي﴾ [ذکر] است، این «هدی» برای بشر است؛ یعنی حقوق بشر را خدا تعیین می‌کند، هدایت بشر و راه مستقیم بشر را خدا تعیین می‌کند: ﴿ذِكْرِي﴾؛ ﴿لَبَّيْكَ﴾، ﴿تَذِيرًا﴾ [تذیر] و مانند آن. این تذکره بشریت است، این حقوق بشریت است. سرّش آن است که بشر گرچه در زبان و زمان، عصر و مصر و مانند آن مختلف هستند؛ ولی در ساختار انسانیت یک حقیقت هستند.

متن کامل پیام آیت الله جوادی آملی به شرح زیر است:

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم

بسم الله الرحمن الرحيم

«الحمد لله ربّ العالمين و صلّى الله على جميع الأنبياء و المرسلين و الأئمة الهداة المهديين سيما خاتم الأنبياء و خاتم الأوصياء عليهما آلاف التحية و الثناء بهم نتولّى و من أعدائهم نتبرء إلى الله».

مقدم شما فرهیختگان و نخبگان و بزرگواران را در این کنگره گرامی می‌داریم. سعی بلیغ شما را در نشر مآثر و آثار اسلامی ارج می‌نهمیم و از ذات اقدس الهی مسئلت می‌کنیم، زحمات شما را به أحسن وجه با پاداش دنیا و آخرت قرین بفرماید و آنچه خیر و صلاح و فلاح جهان بشریت است خدای سبحان به همگان مرحمت کند!

محور بحث در این کنگره و نشست «اسلام دین بشریت» است. این پیام را ذات اقدس الهی در آغاز بعثت اعلام داشت در سوره مبارکه «مدثر» و مانند آنکه در اوایل بعثت نازل شدند، فرمودند که اسلام دین بشریت است و حقوق بشر را تضمین می‌کند. برخی‌ها که جزء مخالفان وحی و توحید بودند، در اتاق فکرشان سعی و کوشش کردند که درباره اسلام سخن بگویند، این ﴿فَقِيلَ كَيْفَ قَدَرَ﴾ [۱] و فکر کرد: ﴿فَكَرَّ وَ قَدَرَ﴾ [۲] و گفت: ﴿إِنَّ هَذَا إِلاَّ قَوْلُ الْبَشَرِ﴾ [۳] این سخن خدا نیست، این وحی به وسیله فرشته‌ها نیست، این بر قلب مطهر رسول گرامی (علیه و علی آله آلاف التحية و الثناء) نازل نشده؛ این حرف یک انسان عادی است: ﴿إِنَّ هَذَا إِلاَّ قَوْلُ الْبَشَرِ﴾. در سوره «مدثر» که در اوایل بعثت نازل شد.

در همین سوره خدای سبحان دو بار می‌فرماید این ﴿ذِكْرِي﴾ [ذکر] است، این «هدی» برای بشر است؛ یعنی حقوق بشر را خدا تعیین می‌کند، هدایت بشر و راه مستقیم بشر را خدا تعیین می‌کند: ﴿ذِكْرِي﴾؛ ﴿لَبَّيْكَ﴾، ﴿تَذِيرًا﴾ [تذیر] و مانند آن. این تذکره بشریت است، این حقوق بشریت است. سرّش آن است که بشر گرچه در زبان و زمان، عصر و مصر و مانند آن مختلف هستند؛ ولی در ساختار انسانیت یک حقیقت هستند. بدن‌های اینها گرچه ممکن است رنگ‌های گوناگون داشته باشد؛ ولی یک حقیقت و از طرف خدای سبحان به همه اینها داده شد و آن ﴿تَفَخَّتْ فِيهِ مِنْ رُوحِي﴾ [۴] است و همگان را با نفسی آفرید که این نفس یک لوح زرّینی است و نانوشته نیست، فرمود: ﴿وَ نَفْسٍ وَ مَا سَوَّاهَا * فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَ تَقْوَاهَا﴾ [۵] خدای سبحان هیچ‌کسی را یک لوح نانوشته نداد، در دل‌های همه این لوح زرّین را با قلم الهامی خود مرقوم داشت، خیر هر کسی را و شرّ هر کسی را به او گفت و چون بشر یک حقیقت است، خیر بشریت را، فجور و تقوای بشریت را در نهاد هر کسی ذخیره و تعبیه کرده است.

این علم میزبان است، ما چه در حوزه‌ها چه در دانشگاه‌ها علمی فرا بگیریم، باید با علم صاحبخانه هماهنگ باشد. اگر علم میزبان با علم صاحبخانه هماهنگ بود، انسان نه بی‌راهه می‌رود نه راه کسی را می‌بندد؛ نه جنگ جهانی اول است نه جنگ جهانی دوم است و نه جنگ‌های نیابتی فعلی است؛ نظیر یمن، سوریه، فلسطین و بخش‌های دیگر. هیچ‌گاه انسان بی‌راهه نمی‌رود و راه کسی را نمی‌بندد، زیرا انسان یک حقیقت است، گرچه به صورت میلیاردی درآمده است. همه از یک حقیقت است و قرآن حقوق بشر است، تذکره و یادآوری بشریت بشر است که این معارف و حیاتی در درون هر کسی نهاده شده است. این ﴿ذِكْرِي﴾؛ ﴿لَلْبَشَرِ﴾، یک؛ ﴿تَذِيرًا لِّلْبَشَرِ﴾، دو؛ هر دو تعبیر در سوره «مذتّر» در قبال کسانی که گفتند: ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا قَوْلُ الْبَشَرِ﴾ نازل شده است.

بنابراین اگر کسی به فطرت اصلی خود برگردد، در حقیقت خواسته چند میلیارد را می‌فهمد. انسان عقل می‌خواهد، عدل می‌خواهد، صلح می‌خواهد، امنیت می‌خواهد، امانت می‌خواهد، صفا و وفا و طهارت روح می‌خواهد. این خواسته همه بشریت است. اگر کسی اینها را خوب درک نکند، بشر را درک کرد، حقوق بشر را درک کرده است. گرچه قرآن کریم در سه منطقه آیات گوناگون دارد؛ ولی جامع هر سه منطقه هم حقوق بشر است. قرآن کریم در یک منطقه بخش ملّی و محلّی دارد که مخصوص مسلمان‌ها هست؛ احکام نماز دارد، روزه دارد در داخله حوزه اسلامی.

بخش دیگر امر منطقه ای است نه تنها ملّی و محلّی که برنامه‌های مشترک دارد با مسلمان‌ها و مسیحی‌ها و یهودی‌ها و سایر کسانی که دارای ادیان ابراهیمی و الهی هستند. اینجا منطقه ای برنامه دارد. بخش سوم منطقه بین‌المللی است که مربوط به جهان بشریت است. انسان چه موحد چه مشرک، چه مسلمان چه غیر مسلمان به هر حال حقیقتی دارد، آن حقیقت نیازی دارد و آن نیاز اگر برآورده شود، کمالی در راه است. این حقیقت را در بخش سوم که بخش بین‌المللی قرآن کریم است، خدای سبحان به خوبی بیان کرده است.

این نشست شما که به عنوان «اسلام دین بشریت» است، باید با این سه منطقه هماهنگ باشد؛ یعنی در حوزه اسلامی بخش ملّی و محلّی محفوظ بماند. در حوزه منطقه ای بخش موحدان محفوظ بماند. در بخش بین‌المللی بخش انسانیت. شما با هر کسی که زیر این آسمان نفس می‌کشد و زندگی می‌کند، می‌توانید خوب زندگی کنید، در صورتی که آن اصول مشترک را رعایت کنید و او هم متقابلاً اصول مشترک را رعایت کند. آن وقت چنین جهانی امن می‌شود، چنین جهانی با صراط مستقیم حرکت می‌کند، چنین جهانی سلاح در آن نیست.

شما ببینید قرآن کریم وقتی قصه رهبران انقلابی را بازگو می‌کند؛ مثل سلیمان، مثل داود، اینها انقلاب کردند و رهبری را تعهد کردند، جنگی شده است: ﴿وَ قَتَلَ دَاوُدُ جَالُوتَ﴾ [۸] و حکومتی تشکیل دادند و قدرتی پیدا کردند؛ اما از قدرت مرکزی چگونه استفاده کردند؟ چگونه اسلام دین بشریت است؟ وقتی رهبری را به نام داود ترسیم می‌کند یا رهبری را به عنوان سلیمان ترسیم می‌کند که سلطان هستند، حاکم هستند، قدرت دارند، دشمن هم دارند و تمام قدرت‌های آن روز هم در اختیار اینهاست. اینها از این قدرت چگونه استفاده کردند؟ آیا به سراغ جنگ رفتند؟ آن کسی که مزاحم بود و زمینه انقلاب را فراهم کرده است، داود (سلام الله علیه) او را سرچاپش نشانند. حالا که رهبر انقلاب شد و قدرتی پیدا کرد و آن قدرت فوق قدرت‌های عادی بود و خدای سبحان درباره او فرمود: ﴿وَ أَلْنَا لَهُ الْحَدِيدَ﴾ [۹] من آهن را در دست او مثل موم نرم کردم، این به جای اینکه از این آهنی که در اختیار او قرار گرفت و مثل موم نرم بود، به جای اینکه دشنه و شمشیر و تیر و نیزه بسازد با آن زره بافت؛ یعنی سلاح صیانت بافت، سلاح آدم‌کشی درست نکرد، با اینکه قدرت در اختیار او بود. کاری که خدای سبحان درباره داود کرد این نبود که ما چگونه یادش دادیم که او معدن آهن را نرم کند، نفرمود «و الننا له الالنه الحدید»؛ ما یادش دادیم! این علم نیست، این راه فکری ندارد؛ فرمود ما آهن را در دست او مثل موم نرم کردیم؛ ولی او به جای اینکه شمشیر درست کند، نیزه و تیر درست کند، زره بافت.

درباره سلیمان (سلام الله علیه) هم چنین فرمود. درباره سلیمان فرمود: ﴿وَ أَسَلْنَا لَهُ عَيْنَ الْقِطْرِ﴾ [۱۰] ما آن معدن سرب را، معدن مس را مثل چشمه روان کردیم برای او و او به جای اینکه از این قدرت سنگین سلاح کشتن بسازد؛ اما ظرف ساخت با آن، «جاییه» [۱۱] ساخت با آن، ظرف‌های کوچک و بزرگ با آن ساخت. از این قدرت مرکزی سلاح سودمند جامعه پسند درست کرد نه سلاح آدم‌کشی. الآن آنچه در دست ابرقدرت‌هاست سلاح آدم‌کشی است. این ضد بشریت است، اسلام آمده دین بشریت را تعلیم داد، تزکیه داد: ﴿وَ يُعَلِّمُكُم مَّا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ﴾ [۱۲] هم در همین راه است.

بنابراین آنچه که می‌تواند بشریت را سامان ببخشد، امنیت است و امانت و عقل است و درایت است و صلح است و صفا هست و وفای به عهد است و امثال آن. انبیا این را آموختند، یک و جزء اندوخته‌های خود قرار دادند، دو؛ و عملاً این کار را به جامعه فهمانند، سه؛ بر همه ما لازم است، مخصوصاً شما عزیزان که هرگز به این فکر نباشید که سلاح کشتار

جمعی را کسی داشته باشد، اتمی بسازد، سلاح کشنده ای بسازد. به فکر صلح، به فکر عدل، به فکر عقل، به فکر مبدأ و معاد باشید، چون مبدأ همه ما یکی است به نام خدا، معاد همه ما یکی است بازگشت به سوی خدا، راه همه ما هم یکی است به نام صراط مستقیم، فطرت همه ما هم یکی است به عنوان ﴿فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا﴾.

در این راستا بود که ذات اقدس الهی در اوایل بعثت، صریحاً اعلام کرد در سوره مبارکه «مدثر» که این ﴿ذِکْرٌ﴾ است؛ حقوق بشر را قرآن تأمین می کند، یک؛ ﴿تَذِیْرًا لِّلْبَشَرِ﴾ است. اگر ﴿تَذِیْرًا لِّلْبَشَرِ﴾ است «تبشیراً و مبشراً للبشر» هم خواهد بود؛ یعنی بشارت می دهد که اگر بشریت این راه را رفت، تمدن اصیل خود را باز می یابد و انذار دارد که اگر خدای ناکرده بی راهه رفت یا راه کسی را بست، گرفتار رنج و تعب می شود.

من مجدداً مقدم شما را گرامی می دارم و از ذات اقدس الهی مسئلت می کنم آنچه خیر و صلاح و فلاح دنیا و آخرت جامعه بشریت است، خدا به همگان عطا کند و شما بزرگواران که پرچمدار این نهضت هستید ان شاءالله قدم هایی بردارید که بشریت به آن هدف سامیه و کامل خود بار یابد!

«غفر الله لنا و لكم و السلام علیکم و رحمة الله و برکاته»

[۱]. سوره مدثر، آیه ۱۹.

[۲]. سوره مدثر، آیه ۱۸.

[۳]. سوره مدثر، آیه ۲۵.

[۴]. سوره مدثر، آیه ۳۱.

[۵]. سوره مدثر، آیه ۳۶.

[۶]. سوره حجر، آیه ۲۹؛ سوره ص، آیه ۷۲.

[۷]. سوره شمس، آیات ۷ و ۸.

[۸]. سوره بقره، آیه ۲۵۱.

[۹]. سوره سبأ، آیه ۱۰.

[۱۰]. سوره سبأ، آیه ۱۲.

[۱۱]. حوضی که آب در آن جمع شود (جواب یا جوابی، جمع جایبه است).

[۱۲]. سوره بقره، آیه ۱۵۱.